

ה"ת 13923/02/21 - ראזי חדאד נגד משטרה-ימ"ר חיפה

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 13923-02-21 חדאד נ' משטרה-ימ"ר חיפה

בפני	כבוד השופטת רונה פרסון
מבקש	ראזי חדאד
נגד	
משיבה	משטרה-ימ"ר חיפה

החלטה

1. לפני בקשה לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן: "הפקודה"), שעניינה החזרת אופנוע דגם SX250F מ.ר. S-105652 (להלן: "האופנוע" או "הרכב") אשר נתפס במסגרת תיק פ"ל 4516-12-20.

2. המבקש, באמצעות ב"כ, טען כי הוא הבעלים הרשום של האופנוע. טען כי בתאריך 30.9.20 נתפס האופנוע בחשד למעורבות בביצוע עבירת תנועה אשר בוצעה על ידי אחר. טען כי לא נערך שימוע ולא נמסרה הודעה על איסור שימוש ברכב על פי חוק. טען כי האופנוע אינו מהווה ראיה או מוצג בתיק כאשר החקירה בעניין הסתיימה כבר לפני חמישה חודשים ולא התווספה מאז אף ראיה ואף אחד לא נחקר. טען כי היה זיכרון דברים למכירת האופנוע בין המבקש לבין הנאשם בתיק פ"ל האמור לעיל, אך מזה כשישה חודשים לא שולם דבר למבקש ע"ח האופנוע. טען כי גם אם לא מדובר בתפיסה מנהלית, עדיין היה על המשיבה להגיש הודעה או מסמך על דבר התפיסה או משך התפיסה. טען כי המשטרה דילגה על כל הפרוצדורה הקבועה בחוק ובתקנות ועשתה דין לעצמה לעניין זכויותיו של הנהג. טען כי הפסיקה קבעה שלוש תכליות לתפיסה, תכלית מניעתית, ראייתית וחילוט עתידי. טען כי התכלית המניעתית והתכלית הראייתית אינן מתקיימות כאן. לגבי תכלית החילוט העתידי, טען כי על פי הפסיקה יש לבחון חלופות שפגיעתן פחותה בקניינו של האדם, והגיש פסיקה. טען כי החזקת האופנוע גורמת לפגיעה בלתי מידתית בקניינו של המבקש בשים לב לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו וביקש להורות על שחרור הרכב התפוס.

3. ב"כ המשיבה התנגד לבקשה וטען כי המבקש הוא הבעלים "הקודמים" של הרכב ואינו יכול לעתור לסעד של שחרור התפוס לידיו. טען כי הנהיגה האסורה נעשתה על ידי בנו של חמיד חלבי בתאריך 30.9.20 וכי הרכב שייך לחמיד, אשר רכש אותו. טען כי עצירת פירעון השיקים ע"י הרוכש, עבור קניית האופנוע, אינה קשורה להליך הפלילי אלא צריכה להיות תביעה נפרדת בהליך אזרחי. טען כי ביום 16.2.21 הוגשה בקשה לחילוט רכב והודעה על כתב אישום מתוקן במסגרת תיק פ"ל 4516-12-20 שהוגש כאמור כנגד חמיד. בהודעות לנאשם הודיעה המשיבה כי ככל שהנאשם יורשע, המשיבה תבקש

לחלט את הרכוש, האופנוע נשוא הבקשה כאן, והאופנוע אף מופיע ברשימת עדי התביעה כמוצג מס' 8. טען כי אין מדובר בהליך מנהלי של השבתת רכב. טען כי האופנוע נתפס לצורך חילוט מכח סעיף 32 לפקודה, וכי הנחיות המשטרה לעניין נהיגה על רכב ספורט מוטורי קובעות במפורש כי במקרה של נהיגה על ידי בלתי מורשה אין לבצע שימוע לנהג לצורך השבתת רכב. לכן טען, כי תפיסת הרכב בוצעה על פי חוק ולפי סדרי הדין והנחיות המשטרה וביקש לדחות את הבקשה.

4. המבקש בדבריו לפניו בדיון ביום 3.3.21 טען כי קיבל 12 שיקים עבור האופנוע, על סך 2,370 ₪ כל אחד וכי נפרעו רק 4 שיקים. טען כי כשנתפס האופנוע הוא לא היה בחזקתו.

5. לאחר ששקלתי טענות הצדדים החלטתי לדחות הבקשה.

המסגרת הנורמטיבית

6. סעיף 32(א) לפקודה קובע כי: "רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

סעיף 34 לפקודה קובע כי: "...על-פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית-משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית-המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".

7. ברע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל (13.8.2008) נפסק כי תכליות התפיסה נחלקות לשלושה: "תכלית מניעתית ביחס לחפץ העשוי לשמש לביצוע עבירה שטרם נעברה (רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פד"י נג' (3) 322, 312 (1999)); תכלית ראייתית - אם החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה; או תכלית של חילוט - אם בחפץ נעשה שימוש לצורך עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה (לתנאים לתפיסת חפץ על פי סעיף 32 לפסד"פ ראו בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.3.06), להלן: פרשת לרגו, וכן בש"פ 584/09 קריסטל נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 15.2.09). תכלית החילוט באה לידי ביטוי גם בסעיף 39(א) לפסד"פ, המאפשר, בנוסף לכל עונש, להטיל חילוט על חפץ שנתפס או שהגיע לידי המשטרה, אם האדם שהורשע במעשה שנעשה בחפץ או לגביו הינו בעל החפץ."

8. בבש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.06) (להלן: "בש"פ לרגו") נקבע כי קיימת חשיבות להגדרת מקור הסמכות לתפיסת החפץ מבין החלופות שלעיל, וזאת לצורך בחינה האם ובאלו תנאים ניתן לשחרר את התפוס:

"כל אחת מן החלופות האמורות עשויה לשמש מקור נפרד לתפיסת חפץ, וכל אחת משקפת תכלית המיוחדת לה, אשר לשם השגתה נעשה שימוש בסמכות. איתורה של החלופה הרלבנטית, שלשם השגתה נתפס החפץ, חשובה לא רק לצורך בחינת השאלה האם המשטרה השתמשה כראוי בכוח הנתון בידיה, אלא גם לצורך התחקות אחר התנאים הראויים לצורך שחרור החפץ והחזרתו לבעליו בתקופת הביניים שבין מועד התפיסה לבין סיום הליכי החקירה או המשפט...."

9. בפסיקה נקבע, כי במקרה של תפיסת חפץ יש לערוך איזון בין זכותו החוקתית של אדם לקניינו לבין אינטרס הציבור מנגד, ולבחון קיומה של "חלופת תפיסה" שפגיעתה פחותה בקניינו של אדם: "כשם שלענין מעצר תיבחן השאלה האם קיימת עילת מעצר, ואם כן, האם ניתן להגשים את תכליתו באמצעות חלופה שפגיעתה פחותה, כך הוא ביחס להמשך החזקת חפץ תפוס. יש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בידי המשטרה; ואם כן, האם ניתן להגשים את תכלית התפיסה באמצעות שחרור החפץ בכפוף להגבלות מידתיות אשר תגשמו את התכלית הטמונה בתפיסה, בד בבד עם מיתונה והחלשתה של הפגיעה בזכות הקנין של האדם. השאלה היא, במילים אחרות, אם קיימת "חלופת תפיסה" אשר תגשים את מטרת התפיסה בדרך שתפגע פחות בזכות קניינו של בעל הזכויות בנכס...

נדרשת, איפוא, בחינה שלה שתי פנים: האם המשך החזקת התפוס בידי המשטרה משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות לתפיסה; אם שאלה זו תיענה בחיוב, האם ניתן לשחרר את החפץ באופן ובתנאים ששיגו במשולב ובאורח מידתי ומאוזן את תכלית התפיסה, מחד, ואת מימוש זכות הקנין של הפרט מנגד. (בש"פ לרגו).

מן הכלל אל הפרט

10. האופנוע נתפס כמוצג במסגרת תיק פ"ל 4516-12-20, בו נטען כי הנאשם (חמיד), שהוא הבעלים של האופנוע, התיר בתאריך 30.9.20 לקטין לעשות שימוש ברכב ללא רישיון נהיגה.

במסגרת הדיון בבקשה הובא לעיוני תיק החקירה ומעיון בראיות המצויות בו שוכנעתי כי מתקיים יסוד סביר להניח כי בוצעו בו העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, באמצעות הרכב נשוא הבקשה. על כן, מתקיימים תנאי סעיף 32(א) לפקודה.

11. המשיבה תפסה את הרכב מכח סמכותה לפי סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969, ולא מכח סמכותה לפי סעיף 57א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (אף שעסקין בעבירה של התרה לנהיגה לבלתי מורשה בניגוד לסעיף 36ב(ג) המנויה בתוספת השביעית לפקודת התעבורה). בנסיבות אלה, לא מדובר בהליך מנהלי של השבתת רכב ולכן לא נערך שימוע ולא נמסרה הודעה על השבתת רכב.

עוד יצוין כי המשיבה הגישה הודעה בדבר תיקון כתב אישום בתיק פ"ל 4516-12-20 וכללה את האופנוע ברשימת עדי התביעה כמוצג מס' 8. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי המשיבה פעלה בניגוד לחוק או לסדרי הדין ביחס לאופן תפיסת הרכב.

12. לענין תכלית התפיסה, התכלית הראייתית אינה רלוונטית משהסתיימו פעולות החקירה בתיק. התכלית הרלוונטית כאן, כפי שטען ב"כ המשיבה, היא חילוט עתידי של הרכב.

13. בעניינו, ישנה מחלוקת בשאלת הבעלות על הרכב התפוס, כאשר המבקש כאן הוא לא מי שלגביו נטען כי ביצע את העבירה בגינה נתפס הרכב אלא אדם אחר. מששאלת הבעלות על האופנוע טרם הובררה, וכאשר מדברי המבקש עצמו עולה כי האופנוע לא היה בחזקתו אלא בחזקת חמיד חלבי וכי אף שולמו לו כספים על חשבון התפוס, לא ניתן להתעלם מטענת המשיבה כי המבקש אינו הבעלים ברכב ולכן לא מדובר בפגיעה קניינית ברכושו של המבקש, כטענתו, שעה שעל פניו, ומבלי לקבוע מסמרות בנקודה זו, עולה כי עיסקת הרכישה של הרכב ע"י חמיד עומדת בעינה ומשכך מדובר דווקא בקניינו של חמיד ולא של המבקש.

ויודגש, שאלת הבעלות על הרכב התפוס אינו נתונה להכרעתו של מותב זה.

בנסיבות אלה, ועד שלא יוברר נושא הבעלות על הרכב התפוס, בשים לב גם לתכלית התפיסה, הרי שלא ניתן להיעתר לסעד לו עותר המבקש לשחרור התפוס לידי, ואף לא ניתן לשקול בנסיבות אלה חלופת תפיסה.

14. לאור האמור לעיל, אני דוחה הבקשה.

ככל שתוכרע שאלת הבעלות על הרכב התפוס ניתן יהיה לשוב ולעתור בבקשה מתאימה.

15. המזכירות תעביר עותק החלטתי זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו אדר תשפ"א, 10 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.